

ДОСЛІДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ІЄРАРХІЧНОСТІ ПРИ ВИРШЕННІ ПРОБЛЕМ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

студент гр. Е-01 Червяцова О.В., асистент Омеляненко В.А.

В наш час однією з основних економічних категорій є конкурентоспроможність, що показує здатність до конкуренції на тому чи іншому ринку. Стрімкий розвиток світових інтеграційних процесів, інтенсифікація проявів глобалізації змушує країни по-новому поглянути на конкурентне середовище національних економік.

Рівень розвитку національної економіки прямо пов'язаний із ефективністю діяльності її підприємств як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку. Оцінити даний рівень можливо за допомогою визначення конкурентної позиції підприємств у країні, враховуючи розвиток галузі, в якій діє підприємство, та країни в цілому. Конкурентоспроможності національної економіки в сучасному світі визначається здатністю промислового виробництва вводити нововведення і модернізуватися. Промисловість залишається провідним виробником товарів інвестиційного та особистого споживання, головним платником податків до державного бюджету. Від рівня її розвитку залежать темпи науково-технічного оновлення, зростання продуктивності праці в інших сферах та галузях, рівень добробуту населення [1].

Українська промисловість як в плані техніко-технологічної бази, так і в плані галузевої структури не відповідає сучасним вимогам. Результатом такого становища стає її відставання від ряду розвинених і нових індустріальних країн. Згідно з підсумковим рейтингом конкурентоспроможності країн, оприлюдненому Всесвітнім економічним форумом Україна посіла 73-є місце. На пострадянському просторі Україна, як і раніше, відстає від Казахстану та Росії. Четвертий рік поспіль рейтинг очолює Швейцарія. Сінгапур залишається на другій позиції, на третій – Фінляндія. Загалом у рейтингу 144 країни [2].

Конкурентоспроможність сучасних високорозвинутих країн заснована, головним чином, на технологічних перевагах, в той час як відсталих країн – на ресурсних. Іншими словами природа конкурентоспроможності багатих і бідних країн різна [1].

Наприклад, Швейцарія, Франція та Україна мають мальовничі краєвиди та багату флору і фауну, тобто природний ресурс є конкурентною перевагою. Але якщо розглядати процес конкурентності, то в своїй політиці

Швейцарія та Франція максимально використовують дану конкурентну перевагу, а Україна лише має значний конкурентний потенціал у використанні даного ресурсу і на поточну ситуацію даний ресурс має занадто слабкий вплив [3].

Такий стан сприяє подальшій структурній деградації української економіки і згодом може призвести до закріплення відсталості, перерозподілу більшої частини доходів на користь зарубіжних економік, зниження рівня життя. В зв'язку з цим конкурентоспроможність української промисловості є ключовим завданням відродження економіки.

Важливою характеристикою конкурентоспроможності країни є високий рівень життя і продуктивності використання наявних факторів виробництва, що залежить не лише від розмірів потенціалу країни, скільки від здатності задовольнити конкретну ринкову потребу, а також від здатності оперативно та гнучко зреагувати на зміну цієї потреби.

Країна, що перебуває в стані внутрішньої чи зовнішньої нестабільності потрапляє в ряд неконкурентоспроможних, оскільки така нестабільність різко підриває довіру до її державних і фінансових інститутів, що позначається на зниженні її привабливості для інвесторів, стійкості її економічних зв'язків, що відображають рівень національної конкурентоспроможності та впливають на національну економіку.

Все різноманіття конкурентних переваг можна звести до чотирьох основних видів: ресурсні, технологічні, структурні та пов'язані з ефективністю економічної політики держави. В основі ресурсних конкурентних переваг лежать забезпеченість країни факторами виробництва і ступінь ефективності їх використання. Технологічні переваги – це такі фактори, як ресурс знань, технологічний ресурс, інвестиційні ресурси, що забезпечують весь спектр сучасних конкурентних переваг від технологічного випередження в одній або кількох галузях до технологічного лідерства країни в цілому. Структурні переваги пов'язані з наявністю прогресивної структури економіки, яка відповідає вимогам науково-технічного прогресу, а також з раціональною організацією науково-виробничого процесу в плані комплексного розвитку основних і підтримуючих галузей. Успішний економічний розвиток базується на сприятливому економічному середовищі та адекватному соціально-політичному кліматі в країні.

1. Мищенко Л.Я. Оценка конкурентоспособности национальной экономики: теоретические и методические аспекты [Електронний ресурс] / Л.Я.Мищенко, А.И. Хомутова // Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета. – 2006. – №20. – С. 241-254. – Режим доступа: <http://ej.kubagro.ru/2006/04/02/>

2. Україна – 73-я у рейтингу конкурентоспроможності [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/24698471.html>

3. Харчова промисловість в контексті підвищення конкурентоздатності економіки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2819/1/276.pdf>

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 323-324.